C/2025/649

10.2.2025

NEUVOSTON SUOSITUS

annettu 21 päivänä tammikuuta 2025,

Maltan kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman hyväksymisestä

(C/2025/649)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan,

ottaa huomioon asetuksen (EU) 2024/1263 ja erityisesti sen 17 artiklan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

YLEISIÄ NÄKÖKOHTIA

(1) Uudistettu unionin talouden ohjausjärjestelmä tuli voimaan 30 päivänä huhtikuuta 2024. EU:n talouden uudistetun ohjausjärjestelmän keskeiset osatekijät ovat talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1263 ([1]) yhdessä liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanosta annetun muutetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 ([2]) ja jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksistä annetun muutetun neuvoston direktiivin 2011/85/EU ([3]) kanssa. Ohjausjärjestelmällä pyritään edistämään tervettä ja kestävää julkista taloutta sekä kestävää ja osallistavaa kasvua ja resilienssiä uudistuksilla ja investoinneilla ja ehkäisemään liialliset julkisen talouden alijäämät. Sillä myös edistetään jäsenvaltioiden sitoutumista ja painotetaan enemmän keskipitkää aikaväliä, mihin yhdistyy vaikuttavampi ja johdonmukaisempi sääntöjen noudattamisen valvonta.

(2) Kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmat, jotka jäsenvaltiot toimittavat neuvostolle ja komissiolle, ovat uuden talouden ohjausjärjestelmän keskiössä. Suunnitelmilla on määrä saavuttaa seuraavat kaksi tavoitetta: on i) varmistettava muun muassa, että julkinen velka on sopeutuskauden loppuun mennessä uskottavasti lasku-uralla tai pysyy maltillisella tasolla ja että julkisen talouden alijäämä saadaan laskettua alle 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen ja pidettyä sen alapuolella keskipitkällä aikavälillä, ja ii) varmistettava sellaisten uudistusten ja investointien toteuttaminen, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöityihin keskeisiin haasteisiin ja edistetään unionin yhteisiä painopisteitä. Tätä varten kussakin suunnitelmassa on määrä esittää nettomenopolkua ([4]) koskeva keskipitkän aikavälin sitoumus, joka käytännössä asettaa budjettirajoitteen neljän tai viiden vuoden pituiseksi suunnitelman voimassaoloajaksi (jäsenvaltion vaalikauden säännönmukaisesta kestosta riippuen). Lisäksi suunnitelmassa olisi selostettava, miten jäsenvaltio varmistaa sellaisten uudistusten ja investointien toteuttamisen, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson ja erityisesti maakohtaisten suositusten yhteydessä (mahdolliseen makrotalouden epätasapainomenettelyyn liittyvät suositukset mukaan lukien) yksilöityihin keskeisiin haasteisiin, ja miten kyseinen jäsenvaltio aikoo edistää unionin yhteisiä painopisteitä. Julkisen talouden sopeutuskausi kestää neljä vuotta, ja sitä voidaan pidentää enintään kolmella vuodella, jos jäsenvaltio sitoutuu toteuttamaan asianmukaisen uudistusten ja investointien kokonaisuuden, joka täyttää asetuksessa (EU) 2024/1263 säädetyt kriteerit.

(3) Suunnitelman toimittamisen jälkeen komission on määrä arvioida, täyttääkö se asetuksen (EU) 2024/1263 vaatimukset.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1263, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Neuvoston asetus (EU) 2024/1264, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Neuvoston direktiivi (EU) 2024/1265, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun direktiivin 2011/85/EU muuttamisesta (EUVL L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklassa määritellyt nettomenot eli julkiset menot ilman i) korkomenoja, ii) harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, iii) unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, iv) unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja, v) työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä vi) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

(4) Neuvoston on määrä antaa komission suosituksesta suositus, jolla asetetaan kyseisen jäsenvaltion nettomenopolku ja tarvittaessa hyväksytään julkisen talouden sopeutuskauden pidentämisen perustana oleva uudistus- ja investointisitoumusten kokonaisuus.

MALTAN KANSALLISTA KESKIPITKÄN AIKAVÄLIN FINANSSIPOLIITTIS-RAKENTEELLISTA SUUNNITELMAA KOSKEVIA NÄKÖKOHTIA

(5) Malta toimitti kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelmansa neuvostolle ja komissiolle 20 päivänä syyskuuta 2024.

Suunnitelman toimittamista edeltävä prosessi

(6) Jotta ennen kansallisten keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisten suunnitelmien toimittamista käytävää vuoropuhelua voitaisiin rajata, komissio lähetti Maltalle 21 päivänä kesäkuuta 2024 asetuksen (EU) 2024/1263 9 artiklan mukaisesti viiteuran ([5]). Komissio julkaisi viiteuran 20 päivänä syyskuuta 2024 ([6]). Viiteura on riskiperusteinen ja sillä varmistetaan, että viimeistään julkisen talouden sopeutuskauden päättyessä ja ilman muita sopeutuskauden jälkeen toteutettavia julkisen talouden toimenpiteitä julkinen velka on uskottavasti lasku-uralla tai pysyy keskipitkällä aikavälillä maltillisella tasolla ja että julkisen talouden alijäämä saadaan sopeutuskauden aikana laskettua alle 3 prosentin suhteessa BKT:hen ja keskipitkällä aikavälillä pidettyä kyseisen viitearvon alapuolella. Keskipitkällä aikavälillä tarkoitetaan sopeutuskauden päättymistä seuraavaa kymmenen vuoden ajanjaksoa. Viiteura on asetuksen (EU) 2024/1263 6 artiklan d alakohdan sekä 7 ja 8 artiklan mukaisesti myös alijäämän vertailuarvon velkakestävyyttä koskevan turvalausekkeen ja alijäämän resilienssiä koskevan turvalausekkeen mukainen. Maltan viiteuran mukaan nettomenot eivät saisi kesäkuussa 2024 ennakolta toimitetun ohjauksen perustana olevien komission oletusten perusteella ja olettaen, että sopeutuskausi on neljä vuotta, kasvaa taulukossa 1 esitettyjä lukemia enempää. Tämä vastaa sopeutuskaudella (2025–2028) 5,9 prosentin keskimääräistä nettomenojen kasvua.

Taulukko 1: Komission Maltalle 21 päivänä kesäkuuta 2024 esittämä viiteura

	2025	2026	2027	2028	Keskiarvo 2025–2028
Nettomenojen enimmäiskasvu (vuotuinen, %)	6,0	5,8	5,9	5,7	5,9

Lähde: Komission laskelmat.

(7) Malta ja komissio kävivät kesäkuusta syyskuuhun 2024 teknisen vuoropuhelun asetuksen (EU) 2024/1263 12 artiklaa noudattaen. Vuoropuhelun keskiössä olivat Maltan kaavailema nettomenopolku ja sen taustaoletukset (erityisesti BKT:n vertailuarvon tarkistuksen odotettu vaikutus) sekä sellaisten kaavailtujen uudistusten ja investointien toteuttaminen, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöityihin keskeisiin haasteisiin ja edistetään unionin yhteisiä painopisteitä eli oikeudenmukaista vihreää ja digitaalista siirtymää, yhteiskunnan ja talouden resilienssiä, energiaturvallisuutta ja puolustusvoimavarojen kehittämistä.

(8) Maltan suunnitelmaan sisältyvien tietojen mukaan Malta toteutti syyskuussa 2024 asetuksen (EU) 2024/1263 11 artiklan 3 kohtaa ja 36 artiklan 1 kohdan c alakohtaa noudattaen Maltan työmarkkinaosapuolten kuulemisen. Maltan suunnitelmassaan toimittamien tietojen mukaan suunnitelman toimenpiteistä ja aloitteista kuultiin Maltan taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen neuvostoa (MCESD), johon Maltan tärkeimmät työmarkkinaosapuolet kokoontuvat.

([5]) Jäsenvaltioille ja talous- ja rahoituskomitealle ennakolta toimitettu ohjaus sisältää viiteurat pidentämättömälle (neljän vuoden) sopeutuskaudelle ja pidennetylle (seitsemän vuoden) sopeutuskaudelle. Se sisältää myös tärkeimmät lähtöolosuhteet ja taustaoletukset, joita keskipitkän aikavälin julkista velkaa koskevassa komission ennustekehyksessä on käytetty. Viiteura on laskettu komission velkakestävyysraportissa (*Debt Sustainability Monitor 2023*) (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) kuvatun menetelmän perusteella. Sen perustana on Euroopan komission kevään 2024 talousennuste ja sen vuoteen 2033 asti ulottuva keskipitkän aikavälin pidennys. Pitkän aikavälin BKT:n kasvu ja ikääntymisestä aiheutuvat kustannukset ovat komission ja neuvoston yhteisen ikääntymisraportin (*2024 Ageing Report*) (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en) mukaisia.

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#malta.

Muut asiaan liittyvät prosessit

(9) Neuvosto totesi 26 päivänä heinäkuuta 2024, että Maltalla on liiallinen alijäämä, sillä alijäämäkriteeriä ei ollut noudatettu ([7]). Tämä suositus annetaan samaan aikaan kuin SEUT 126 artiklan 7 kohdan nojalla annettu neuvoston suositus Maltalle julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi ([8]). Näiden suositusten samanaikaisella hyväksymisellä, joka vastaa uuden talouden ohjausjärjestelmän tarpeita ja on siihen siirtymisen myötä perusteltua, varmistetaan suositeltujen sopeutusurien johdonmukaisuus.

(10) Malta toimitti vuotta 2025 koskevan alustavan talousarviosuunnitelmansa 15 päivänä lokakuuta 2024. Komissio antoi tästä alustavasta talousarviosuunnitelmasta lausunnon 26 päivänä marraskuuta 2024 ([9]).

(11) Neuvosto antoi 21 päivänä lokakuuta 2024 Maltalle eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä useita maakohtaisia suosituksia ([10]).

YHTEENVETO SUUNNITELMASTA JA KOMISSION ARVIO SIITÄ

(12) Komissio on arvioinut suunnitelman asetuksen (EU) 2024/1263 16 artiklaa noudattaen seuraavasti:

Tausta: makrotalouden ja julkisen talouden tilanne ja näkymät

(13) Talouden toimeliaisuus lisääntyi vuonna 2023 Maltassa 7,5 prosenttia yksityisen kulutuksen ja viennin ansiosta. Euroopan komission syksyn 2024 talousennusteessa talouden odotetaan vuonna 2024 kasvavan 5,0 prosenttia, sillä kotimaisen kysynnän ja viennin kehitys on ollut vahvaa. Reaalisen BKT:n on vuonna 2025 määrä kasvaa 4,3 prosenttia, kun kulutus ja investoinnit tukevat edelleen kasvua. Vuonna 2026 reaalisen BKT:n odotetaan kasvavan 4,3 prosenttia, kun talous jatkaa kasvuaan. Maltan potentiaalisen BKT:n odotetaan ennustekaudella (2024–2026) kasvavan vakaasti (keskimäärin 4,9 %), mikä johtuu työvoiman voimakkaasta vaikutuksesta ja vähäisemmässä määrin pääomanmuodostuksesta. Työttömyysaste oli 3,5 prosenttia vuonna 2023, ja komissio ennakoi sen olevan 3,2 prosenttia vuonna 2024, 3,1 prosenttia vuonna 2025 ja 3 prosenttia vuonna 2026. Inflaation (BKT-deflaattorin), joka vuonna 2023 oli 5,3 prosenttia, ennakoidaan hidastuvan 2,6 prosenttiin vuonna 2024, 2,5 prosenttiin vuonna 2025 ja 2,1 prosenttiin vuonna 2026.

(14) Julkisen talouden kehityksestä voidaan todeta, että vuonna 2023 Maltan julkisen talouden alijäämä oli 4,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Euroopan komission syksyn 2024 talousennusteen mukaan se supistuu 4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024 ja edelleen 3,5 prosenttiin vuonna 2025 ja politiikan säilyessä muuttumattomana 3,1 prosenttiin vuonna 2026. Euroopan komission syksyn 2024 talousennusteessa on otettu huomioon vuodeksi 2025 laadittu Maltan talousarvioesitys, jonka hallitus esitti kansalliselle parlamentille lokakuussa. Julkinen velka oli vuoden 2023 lopussa 47,4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Euroopan komission syksyn 2024 talousennusteen mukaan velkasuhde kasvaa vuoden 2024 loppuun mennessä 49,8 prosenttiin. Sen ennakoidaan kasvavan vuoden 2025 loppuun mennessä 50,4 prosenttiin ja vuoden 2026 loppuun mennessä 50,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Komission julkisen talouden ennusteessa ei sellaisenaan oteta huomioon keskipitkän aikavälin suunnitelmiin sisältyviä politiikkasitoumuksia ennen kuin niiden tukena on uskottavasti ilmoitettuja ja riittävän tarkasti määritettyjä konkreettisia politiikkatoimenpiteitä.

Nettomenopolku ja tärkeimmät suunnitelmaan sisältyvät makrotaloudelliset oletukset

(15) Maltan kansallinen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma kattaa vuodet 2025–2028, ja siinä esitetään julkisen talouden sopeutus neljäksi vuodeksi.

(16) Suunnitelma sisältää kaikki asetuksen (EU) 2024/1263 13 artiklassa edellytetyt tiedot.

(17) Suunnitelmassa sitoudutaan taulukossa 2 esitettyyn nettomenopolkuun, joka vastaa 5,9 prosentin keskimääräistä nettomenojen kasvua vuosina 2025–2028. Suunnitelmassa ilmoitettu keskimääräinen nettomenojen kasvu sopeutuskaudella (2025–2028) noudattaa suurelta osin ([11]) komission 21 päivänä kesäkuuta 2024 toimittamaa viiteuraa. Suunnitelmassa oletetaan, että potentiaalisen BKT:n kasvu supistuu vuosien 2024 ja 2025 välillä 5,1 prosentista 4,8 prosenttiin ja edelleen 4,6 prosenttiin vuonna 2026, minkä jälkeen se pysyy samalla tasolla vuoteen 2028 saakka. Lisäksi suunnitelmassa odotetaan BKT-deflaattorin kasvun hidastuvan vuoden 2024 3,1 prosentista ja pysyvän vakaana 2,6 prosentissa joka vuosi vuoteen 2028 asti.

([7]) EUVL L, 1.8.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2128/oj.
([8]) Suositus neuvoston suositukseksi Maltan liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi, 26.11.2024, COM(2024) 955 final.
([9]) Komission lausunto Maltan alustavasta talousarviosuunnitelmasta, 26.11.2024, C(2024) 9061 final.
([10]) Neuvoston suositus, annettu 21 päivänä lokakuuta 2024, Maltan talous-, finanssi-, työllisyys- ja rakennepolitiikasta.
([11]) Ero ei ole nähtävissä pyöristämisen takia.

Taulukko 2: Nettomenopolku ja tärkeimmät Maltan suunnitelmaan sisältyvät oletukset

	2024	2025	2026	2027	2028	Keskiarvo suunnitelman voimassaoloaikana 2025–2028
Nettomenojen kasvu (vuotuinen, %)	7,4	6,0	5,8	5,8	6,1	5,9
Nettomenojen kasvu (kumulatiivinen, perusvuodesta 2023, %)	7,4	13,8	20,4	27,4	35,2	—
Potentiaalisen BKT:n kasvu (%)	5,1	4,8	4,6	4,6	4,6	4,7
Inflaatio (BKT-deflaattorin kasvu) (%)	3,1	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6

Lähde: Maltan kansallinen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma ja komission laskelmat.

Suunnitelmaan sisältyvien nettomenositoumusten vaikutukset julkiseen velkaan

(18) Jos nettomenopolku, johon suunnitelmassa on sitouduttu, ja sen perustana olevat oletukset toteutuvat, julkinen velka, joka vuonna 2024 oli 49,2 prosenttia suhteessa BKT:hen, supistuisi suunnitelman mukaan hieman niin, että se olisi vuonna 2028 sopeutuskauden päättyessä 48,8 prosenttia, kuten seuraavasta taulukosta ilmenee. Sopeutuskauden jälkeen keskipitkällä aikavälillä (vuoteen 2038) velkasuhteen odotetaan supistuvan edelleen niin, että vuonna 2038 se on 42,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Näin ollen julkinen velka pysyisi suunnitelman mukaan keskipitkällä aikavälillä perussopimuksessa suhteessa BKT:hen asetetun 60 prosentin viitearvon alapuolella. Tämä on suunnitelman oletusten perusteella uskottavaa, sillä kaikissa komission velkakestävyysanalyysin deterministisissä stressitesteissä velan ennustetaan olevan alle 60 prosenttia suhteessa BKT:hen vuoteen 2038 mennessä. Näin ollen suunnitelmassa esitetty nettomenopolku vastaa suunnitelmaan sisältyvien politiikkasitoumusten ja makrotaloudellisten oletusten perusteella asetuksen (EU) 2024/1263 6 artiklan a alakohdassa ja 16 artiklan 2 kohdassa säädettyä velkavaatimusta.

Taulukko 3 Julkisen velan ja julkisen talouden rahoitusaseman kehittyminen Maltan suunnitelmassa

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Julkinen velka (% suhteessa BKT:hen)	47,3	49,2	49,8	49,9	49,5	48,8	42,3
Julkisen talouden rahoitusasema (% suhteessa BKT:hen)	- 4,5	- 4,0	- 3,8	- 3,4	- 3,0	- 2,6	- 2,1

Lähde: Maltan keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma.

Suunnitelmaan sisältyvien nettomenositoumusten vaikutukset julkisen talouden rahoitusasemaan

(19) Suunnitelmaan sisältyvien nettomenopolun ja oletusten perusteella julkisen talouden alijäämä supistuisi asteittain 3,0 prosenttiin vuonna 2027 ja 2,6 prosenttiin vuonna 2028. kun se vuonna 2024 oli 4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Näin ollen suunnitelman mukaan julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen ei ylittäisi sopeutuskauden lopussa (2028) 3 prosentin viitearvoa. Myöskään sopeutuskautta seuraavien kymmenen vuoden aikana (eli vuoteen 2038) julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen ei ylittäisi 3 prosentin viitearvoa. Näin ollen suunnitelmassa esitetty nettomenopolku vastaa suunnitelmaan sisältyvien politiikkasitoumusten ja makrotaloudellisten oletusten perusteella asetuksen (EU) 2024/1263 6 artiklan b alakohdassa ja 16 artiklan 2 kohdassa säädettyä alijäämävaatimusta.

Julkisen talouden sopeutuksen aikaprofiili

(20) Suunnitelmassa kuvattu rakenteellisen perusjäämän muutoksena mitattu julkisen talouden sopeutuksen aikaprofiili on pitkälti lineaarinen, kuten asetuksen (EU) 2024/1263 6 artiklan c alakohdassa edellytetään. Näin ollen suunnitelmassa esitetty nettomenopolku on suunnitelmaan sisältyvien politiikkasitoumusten ja makrotaloudellisten oletusten perusteella asetuksen (EU) 2024/1263 6 artiklan c alakohdassa säädetyn, lykkäämisen kieltävän turvalausekkeen mukainen.

Taulukko 4 Rakenteellisen perusjäämän kehittyminen Maltan suunnitelmassa

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Rakenteellinen perusjäämä (% suhteessa BKT:hen)	- 3,5	- 2,7	- 2,2	- 1,7	- 1,2	- 0,8
Rakenteellisen perusjäämän muutos (%-yks.)	—	0,8	0,5	0,5	0,5	0,4

Lähde: Maltan keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma.

Johdonmukaisuus liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kanssa

(21) Suunnitelmassa esitetty nettomenopolku vastaa liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn vaatimuksia (muun muassa neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 4 kohdan kolmannessa alakohdassa vahvistettua rakenteellisen rahoitusaseman vuotuista vähimmäissopeutusta koskevaa vaatimusta).

Alijäämän resilienssiä koskevan turvalausekkeen noudattaminen suunnitelmassa

(22) Asetuksen (EU) 2024/1263 8 artiklassa säädettyä ennaltaehkäisevän osion mukaista vaatimusta alijäämän resilienssiä koskevasta turvalausekkeesta – jonka tavoitteena on yhteinen marginaali suhteessa alijäämän viitearvoon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen – sovelletaan Maltaan vuodesta 2028 alkaen, koska alijäämän on määrä olla alle 3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuodesta 2027 alkaen. Jotta voidaan saavuttaa yhteinen resilienssimarginaali, joka on rakenteellisin luvuin 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, rakenteellisen perusjäämän vuotuisen sopeutuksen olisi vuonna 2028 oltava vähintään 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen, jos rakenteellinen alijäämä oli vuonna 2027 suurempi kuin 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Suunnitelman politiikkasitoumuksiin ja makrotaloudellisiin oletuksiin perustuva julkisen talouden sopeutus on vuonna 2028 0,4 prosenttia. Näin ollen suunnitelmassa esitetty nettomenopolku on suunnitelmaan sisältyvien politiikkasitoumusten ja makrotaloudellisten oletusten perusteella johdonmukainen alijäämän resilienssiä koskevan turvalausekkeen kanssa.

Velkakestävyyttä koskevan turvalausekkeen noudattaminen suunnitelmassa

(23) Suunnitelman mukaan julkinen velka pysyy koko sopeutuskauden alle 60 prosentissa suhteessa BKT:hen. Näin ollen velkakestävyyttä koskevaa turvalauseketta ei suunnitelman mukaan sovelleta.

Suunnitelman makrotaloudelliset oletukset

(24) Suunnitelma perustuu makrotaloutta ja julkista taloutta koskeviin oletuksiin, jotka vastaavat jäsenvaltioille 21 päivänä kesäkuuta 2024 toimitettuja komission oletuksia. Siinä otetaan huomioon saatavilla olevat lisätiedot viiteuraan verrattuna, ja se sisältää niiden perusteella päivitetyt makrotaloutta ja finanssipolitiikkaa koskevat indikaattorit. Tällä päivityksellä ei ole merkittävää vaikutusta suunnitelman keskimääräiseen nettomenojen kasvuun viiteuraan verrattuna.

Suunnitelmaan sisältyvä finanssipoliittinen strategia

(25) Suunnitelman ohjeellisen finanssipoliittisen strategian mukaan nettomenoja koskevat sitoumukset toteutetaan pääasiassa menoja hillitsemällä. Alustavaan politiikkatoimien kokonaisuuteen kuuluu muun muassa energiatukien käytön asteittainen vähentäminen, jota helpotetaan rakenteellisten uudistusten ja energiasektorille tehtävien strategisten investointien avulla, jotta voidaan edistää uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja parantaa energiatehokkuutta. Käyttöön otettavien toimenpiteiden määrällisesti ilmaistu erittely on määrä vahvistaa tai mukauttaa talousarvioissa. Samaan aikaan suunnitelmaan sisältyvän ohjeellisen finanssipoliittisen strategian toteuttamiseen liittyy riskejä, jotka johtuvat toimenpiteiden täsmällinen määrittely on edelleen hyvine epävarmaa. Lisäksi vuoden 2025 alustavassa talousarviosuunnitelmassa täsmennetään toimenpiteet, joilla vuoden 2025 nettomenoja koskeva sitoumus täytetään ([12]).

([12]) Ks. komission lausunto Maltan alustavasta talousarviosuunnitelmasta, 26.11.2024, C(2024) 9061 final.

Suunnitelmaan sisältyvät uudistus- ja investointiaikeet, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöityihin keskeisiin haasteisiin ja edistetään EU:n yhteisiä painopisteitä

(26) Suunnitelmassa kuvataan aikomuksia, jotka liittyvät uudistuksiin ja investointeihin, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä – erityisesti maakohtaisissa suosituksissa – yksilöityihin tärkeimpiin haasteisiin ja edistetään EU:n yhteisiä painopisteitä. Suunnitelma sisältää 143 EU:n yhteisiin painopisteisiin liittyvää uudistusta ja investointia, joista 32 saa taloudellista tukea elpymis- ja palautumistukivälineestä ja 23 koheesiopolitiikan rahastoista.

(27) Oikeudenmukaiseen vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvän yhteisen painopisteen ja asetuksessa (EU) 2021/1119 asetettujen ilmastotavoitteiden osalta sekä Maltan kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa vuosiksi 2021–2030 esitettyjen tavoitteiden osalta suunnitelma sisältää toimenpiteitä, jotka koskevat uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupaprosessien sujuvoittamista (osa elpymis- ja palautumissuunnitelmaa) ja sellaisten ohjelmien jatkamista, joilla kannustetaan kotitalouksia ja yrityksiä ottamaan käyttöön uusiutuvan energian teknologioita. Näillä toimenpiteillä pyritään muun muassa vastaamaan neuvoston vuosina 2020–2024 antamiin maakohtaisiin suosituksiin vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja edistää uusiutuvia energialähteitä. Suunnitelma sisältää myös toimenpiteitä, joilla edistetään yksityisiin ja julkisiin muihin kuin asuinrakennuksiin tehtäviä jälkiasennuksia (osa elpymis- ja palautumissuunnitelmaa) ja otetaan käyttöön pk-yritysten energiakatselmukset. Näiden toimien odotetaan yhdessä muiden toimenpiteiden kanssa edistävän vuosina 2019–2023 annettuja energiatehokkuutta koskevia maakohtaisia suosituksia. Suunnitelma sisältää myös merkittäviä investointeja jätteen energiakäyttöön ja orgaanisen jätteen käsittelyyn erikoistuneisiin laitoksiin sekä elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviä rakennus- ja purkujätettä koskevia uudistuksia, joiden odotetaan muun muassa edistävän jätehuoltoa koskevaa vuonna 2020 annettua maakohtaista suositusta. Suunnitelmaan sisältyvillä juomavesilaitosten optimointia koskevilla toimenpiteillä pyritään muun muassa edistämään vuonna 2019 annetun luonnonvarojen hallintaa ja resurssitehokkuutta koskevan maakohtaisen suosituksen noudattamista. Suunnitelmaan sisältyvillä toimenpiteillä, joilla parannetaan kestäviä liikennevälineitä ja infrastruktuureja eri liikennemuodoissa, sekä muilla toimenpiteillä, myös elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvillä toimilla, pyritään vastaamaan neuvoston vuosina 2019–2024 antamiin tieliikenteen ruuhkien ja päästöjen vähentämistä koskeviin maakohtaisiin suosituksiin. Suunnitelmaan sisältyy myös toimenpiteitä, joilla vahvistetaan hallituksen digitaalisen infrastruktuurin häiriönsietokykyä, kapasiteettia ja turvallisuutta (osa elpymis- ja palautumissuunnitelmaa) ja parannetaan digitaaliteknologian saatavuutta (osittain elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvien toimien avulla), sekä muita toimenpiteitä, kuten Maltan yritysrekisterin verkkoportaalin parantaminen. Näiden toimenpiteiden odotetaan muun muassa osaltaan edistävän vuonna 2020 annettua digitaalisen siirtymän vauhdittamista koskevaa maakohtaista suositusta.

(28) Yhteiskunnan ja talouden resilienssiin liittyvän yhteisen painopisteen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin osalta suunnitelma sisältää toimenpiteitä, joilla otetaan käyttöön kannustinmekanismeja työurien pidentämiseksi eläkeiän jälkeen ja eläketulojen monipuolistamiseksi. Näillä ja muilla suunnitelmaan sisältyvillä toimenpiteillä pyritään vastaamaan vuonna 2019 annettuun eläkejärjestelmän kestävyyttä koskevaan maakohtaiseen suositukseen. Suunnitelmaan sisältyy myös toimenpiteitä, joilla pyritään kriittisten lääkintätarvikkeiden turvaamiseen, perusterveydenhuollon vahvistamiseen ja kestävän työvoiman varmistamiseen, elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvä ulkomaisten työntekijöiden hyvinvoinnin parantamiseen tähtäävä uudistus mukaan lukien. Näillä toimenpiteillä pyritään muun muassa vastaamaan vuosina 2019 ja 2020 annettuihin maakohtaisiin suosituksiin, jotka liittyvät terveydenhuoltojärjestelmän kestävyyden ja selviytymiskyvyn vahvistamiseen. Elinikäisen oppimisen ja täydennys- ja uudelleenkoulutuksen vahvistamista ja koulutuksen laadun ja saatavuuden parantamista koskevilla suunnitelmaan sisältyvillä toimenpiteillä ja muilla toimenpiteillä, elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet mukaan lukien, pyritään vastaamaan neuvoston vuonna 2019 antamaan inklusiivista koulutusta koskevaan maakohtaiseen suositukseen, vuonna 2023 annettuun vihreän siirtymän edellyttämien taitojen ja osaamisen parantamista koskevaan suositukseen sekä vuonna 2024 annettuun suositukseen, joka koskee koulutuksen laatua ja tarkoituksenmukaisuutta markkinoiden kannalta, jotta voidaan puuttua heikkoihin koulutustuloksiin. Lisäksi suunnitelmaan sisältyy toimenpiteitä, joilla tuetaan riskipääomaa ja uudistetaan kansallisia tutkimus- ja innovointipuitteita. Näillä toimenpiteillä pyritään muun muassa vastaamaan vuonna 2020 annettuun yksityisten investointien edistämistä koskevaan maakohtaiseen suositukseen ja vuosina 2019 ja 2020 annettuihin tutkimusta ja innovointia koskeviin suosituksiin. Toimenpiteillä, joiden tarkoituksena on vahvistaa syyttäjälaitosta (osa elpymis- ja palautumissuunnitelmaa) ja jatkaa toimia korruption havaitsemiseksi ja siihen liittyvien syytteiden nostamiseksi (osa elpymis- ja palautumissuunnitelmaa), pyritään muun muassa vastaamaan neuvoston vuosina 2019 ja 2020 antamiin maakohtaisiin suosituksiin, jotka koskevat oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja tehokkuuden vahvistamista, sekä vuonna 2019 annettuun hallintokehyksen parantamista koskevaan suositukseen. Lisäksi suunnitelmaan sisältyy rahanpesun torjuntaa ja verotusta koskevia toimenpiteitä, kuten toimia, joilla jatketaan rahanpesun selvittelykeskuksen (FIAU) vuosien 2023–2026 strategian täytäntöönpanoa ja otetaan käyttöön saapuvia ja lähteviä maksuja koskevaa uutta lainsäädäntöä (osa elpymis- ja palautumissuunnitelmaa). Näillä toimenpiteillä pyritään vastaamaan neuvoston vuosina 2019 ja 2020 antamiin maakohtaisiin suosituksiin jatkaa rahanpesun torjuntakehyksen vahvistamista ja vuosina 2019–2024 annettuihin aggressiiviseen verosuunnittelun käytäntöjen hillitsemistä koskeviin suosituksiin.

(29) Energiaturvallisuuteen liittyvän yhteisen painopisteen osalta suunnitelma sisältää toimenpiteitä, joilla sujuvoitetaan uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyjä, tuetaan investointeja uusiutuviin energialähteisiin ja vahvistetaan sähköverkkoa ja varastointikapasiteettia (myös osa elpymis- ja palautumissuunnitelmaa).

(30) Puolustusvoimavaroihin liittyvän yhteisen painopisteen osalta suunnitelma sisältää investointeja sotilasinfrastruktuurin nykyaikaistamiseen, kyberturvallisuuden parantamiseen ja mukautumiseen Euroopan puolustusteollisuusstrategiaan.

(31) Suunnitelmassa on tietoa johdonmukaisuudesta ja tarvittaessa täydentävyydestä koheesiopolitiikan rahastojen ja Maltan elpymis- ja palautumissuunnitelman kanssa eri osa-alueilla, joita ovat muun muassa julkishallinnon digitalisointi ja nykyaikaistaminen, kestävän multimodaalisen kaupunkiliikenteen edistäminen, terveydenhuoltoalan selviytymiskyvyn parantaminen varmistamalla vahva ja kestävä työvoima, työmarkkinoiden häiriönsietokyvyn vahvistaminen, sukupuolten tasa-arvon edistäminen ja osaamisen vahvistaminen.

(32) Suunnitelmassa esitetään yleiskatsaus EU:n yhteisiin painopisteisiin liittyvistä julkisten investointien tarpeista ja pyritään edesauttamaan niihin vastaamista. Oikeudenmukaisen vihreän siirtymän osalta Malta yksilöi investointitarpeita, jotka liittyvät uusiutuviin energialähteisiin, energiatehokkuuteen, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, kiertotalouteen, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja luonnon monimuotoisuuden suojeluun. Oikeudenmukaisen digitaalisen siirtymän osalta suunnitelmassa yksilöidään investointitarpeita, jotka liittyvät digitaalisiin taitoihin, yritysten digitalisaatioon sekä turvalliseen ja kestävään digitaaliseen infrastruktuuriin. Yhteiskunnan ja talouden resilienssiin ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin liittyvät investointitarpeet koskevat aktiivista työvoimapolitiikkaa ja sosiaalipalveluja, varhaiskasvatusta, elinikäistä oppimista ja ammatillista koulutusta sekä terveysinfrastruktuuria ja kestävää matkailua. Energiaturvallisuuteen liittyvät investointitarpeet koskevat uusiutuvan energian infrastruktuuria, erityisesti aurinko- ja tuulienergiaa, energiatehokkuutta sekä älykkäiden verkkojen ja energian varastointiratkaisujen kehittämistä. Puolustusvoimavarojen kehittämisen osalta Malta yksilöi investointitarpeita, jotta maan puolustusvoimavaroja voidaan vahvistaa kansallisen ja Euroopan turvallisuuden varmistamiseksi.

Komission arvion päätelmä

(33) Kaiken kaikkiaan komission näkemys on, että Maltan suunnitelma täyttää asetuksen (EU) 2024/1263 vaatimukset.

NEUVOSTON KOKONAISPÄÄTELMÄ

(34) Neuvosto suhtautuu myönteisesti Maltan keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliseen suunnitelmaan ja katsoo, että panemalla se täysimääräisesti täytäntöön voitaisiin edistää tervettä julkista taloutta ja tukea julkisen velan kestävyyttä sekä kestävää ja osallistavaa kasvua.

(35) Neuvosto panee merkille komission arvion suunnitelmasta. Neuvosto kuitenkin pyytää, että komissio esittää tulevia suunnitelmia koskevan arvionsa erillisenä asiakirjana eikä komission suosituksissa neuvoston suosituksiksi.

(36) Neuvosto panee merkille komission arvion nettomenopolusta ja tärkeimmistä suunnitelmaan sisältyvistä makrotaloudellisista oletuksista, myös suhteessa komission ennakolta toimittamaan ohjaukseen, sekä suunnitelmaan sisältyvän nettomenopolun vaikutukset julkisen talouden alijäämään ja velkaan. Neuvosto panee merkille komission arvion, jonka mukaan makrotaloutta ja julkista taloutta koskevat oletukset eroavat joissakin tapauksissa komission oletuksista, myös siksi, että niissä on otettu huomioon päivitetyt makrotaloutta ja julkista taloutta koskevat tiedot, mutta ovat yleisesti ottaen asianmukaisesti perusteltuja ja perustuvat päteviin taloudellisiin perusteluihin. Neuvosto panee merkille suunnitelman laajan finanssipoliittisen strategian ja näkymiin kohdistuvat riskit, jotka voisivat vaikuttaa makrotalouden skenaarion ja taustaoletusten toteutumiseen sekä suunnitelman nettomenopolun toteuttamiseen. Erityisesti neuvosto on tyytyväinen lisäksi siihen, että asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa on tehty yhteistyötä kansallisella tasolla ennen suunnitelman toimittamista. Neuvosto panee merkille myös, että geopoliittiset riskit voivat luoda painetta puolustusmenoihin.

(37) Neuvosto odottaa Maltan olevan valmis mukauttamaan finanssipoliittista strategiaansa tarpeen mukaan sen nettomenopolun toteuttamisen varmistamiseksi. Neuvosto päättää seurata tiiviisti talouden ja julkisen talouden kehitystä, mukaan lukien suunnitelman skenaarion perusteena oleva kehitys.

(38) Neuvosto katsoo, että on perusteltua jatkaa keskustelua, jotta kumulatiivisten nettomenojen kasvuvauhdin vaikutuksista vuotuiseen valvontaan päästään yhteisymmärrykseen hyvissä ajoin ennen seuraavaa julkisen talouden valvontakierrosta.

(39) Neuvosto panee merkille komission kuvauksen uudistuksista ja investointitarpeista ja -aikomuksista, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöityihin keskeisiin haasteisiin, ja korostaa, että on tärkeää varmistaa, että tällaiset uudistukset ja investoinnit toteutetaan. Neuvosto arvioi komission toimittamien raporttien perusteella näitä uudistuksia ja investointeja ja seuraa niiden täytäntöönpanoa eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa.

(40) Neuvosto odottaa Maltan antavan vuotuisissa edistymisraporteissa tietoja erityisesti edistymisestä neuvoston asettaman nettomenopolun toteuttamisessa ja laajempien uudistusten ja investointien toteuttamisessa eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä.

(41) Neuvoston olisi asetuksen (EU) 2024/1263 17 artiklan mukaisesti suositettava Maltalle suunnitelmassa esitettyä nettomenopolkua,

SUOSITTAA, että Malta

1. varmistaa, että nettomenojen kasvu ei ylitä tämän suosituksen liitteessä I vahvistettuja enimmäismääriä.

Tehty Brysselissä 21 päivänä tammikuuta 2025.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. DOMAŃSKI

LIITE I

Nettomenojen enimmäiskasvu
(vuotuinen ja kumulatiivinen kasvu, nimellisin luvuin)

Malta

Vuosi		2025	2026	2027	2028
Kasvu (%)	Vuotuinen	6,0	5,8	5,8	6,1
	Kumulatiivinen (*)	13,8	20,4	27,4	35,1

(*) Kumulatiiviset kasvuluvut lasketaan perusvuoden 2023 perusteella. Kumulatiivisia kasvulukuja käytetään valvontatilissä noudattamisen jälkikäteen toteutettavassa vuotuisessa seurannassa.